

Dars – ta'limni tashkil etishning asosiy shakli. Boshlang'ich ta'limda o'quvchilarning bilim, ko'nikma va malakalarini tashxis etish.

KEYS

Vaziyat

Toshkent viloyatidagi umumta'lim maktabining 3-sinf o'qituvchisi Alixon matematika fanidan dars o'tmoqda. Dars mavzusi: "*natural sonlar*".

Dars davomida o'qituvchi quyidagi metodlardan foydalandi:

- Yangi mavzuni tushuntirdi
- Daskada misollar yozdi
- O'quvchilarga mashqlar berdi

Ammo dars yakunida quyidagi muammolar kuzatildi:

- Ba'zi o'quvchilar mavzuni tushunmadi
- Faol o'quvchilar bilan passiv o'quvchilar o'rtasida katta farq paydo bo'ldi
- O'qituvchi barcha o'quvchilarning bilimini aniqlay olmadi
- Baholash faqat og'zaki savollar bilan cheklangan bo'ldi

Muammo

Mazkur darsda:

1. Darsning tashkiliy shakli yetarlicha samarali tashkil etilmagan
2. O'quvchilarning bilim, ko'nikma va malakalari to'liq tashxis qilinmagan
3. Individual yondashuv yetishmagan

Topshiriq

Quyidagi savollarga javob bering:

1. Darsni tashkil etishda qanday kamchiliklar mavjud?
2. Qanday zamonaviy dars shakllaridan foydalanish mumkin edi?
3. O'quvchilarning bilimini tashxis etish uchun qaysi metodlarni qo'llash kerak edi?
4. Milliy pedagogik yondashuv asosida darsni qanday takomillashtirish mumkin?

KEYS YECHIMI

Darsdagi kamchiliklar tahlili

- Darsda faqat an'anaviy usul qo'llangan (tushuntirish + mashq)
- Differensial yondashuv (kuchli va sust o'quvchilar bilan ishlash) yo'q
- Baholash tizimi yetarli emas
- Interfaol metodlar qo'llanmagan

Samarali dars shakllari

Quyidagi zamonaviy yondashuvlar qo'llanishi mumkin edi:

- **Interfaol dars** (savol-javob, guruh bilan ishlash)

- **Muammoli ta'lim** (savol orqali fikrlashga undash)
- **Didaktik o'yinlar** (masalan, "Kim tez topadi?")
- **Guruhli ishlar** (har bir o'quvchini jalb qilish)

Bilimni tashxis etish metodlari

O'qituvchi quyidagi metodlardan foydalanishi kerak edi:

- Test savollari
- Kartochkalar bilan ishlash
- Kuzatish metodi
- Mini-so'rov (tezkor savollar)
- O'z-o'zini baholash

Masalan:

Har bir o'quvchiga 3 ta tezkor savol berish

"raqamni top" o'yini orqali tushunishni aniqlash

Milliy kontent asosida takomillashtirish

Darsni milliy ruhda tashkil etish uchun:

- Misollarni milliy qadriyatlarga bog'lash (masalan: "uch", "to'rt", "besh")
- O'zbek xalq og'zaki ijodidan foydalanish
- Tarbiyaviy elementlarni qo'shish
- O'quvchilarda hurmat va qadriyatlarni shakllantirish

Xulosa

Mazkur keys shuni ko'rsatadiki:

- Dars faqat bilim berish emas, balki nazorat va tahlil jarayoni hamdir
- Har bir o'quvchining bilimini aniqlash muhim
- Zamonaviy va milliy yondashuv uyg'unligi dars samaradorligini oshiradi